

Jandarma Kanununun 10 ncu maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Dahiliye Encümenleri mazbataları (1/344)

T. C.

Başvekâlet

18 . IX . 1944

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/238 6/2520

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisiğine

1706 sayılı Jandarma Kanununun 10 ncu maddesinin değiştirilmesi hakkında Dahiliye Vekilliğine hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 2 . IX . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesiyile birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Esbabı mucibe

Elyevm tatbik mevkiinde bulunan 1706 sayılı Jandarma Kanununun 10 ncu maddesi, jandarma müfettişlerinin albay veya tuğgeneral rütbesinde olmalarını âmiridir.

Halbuki; azçok Devletin bir çok işleriyle alâkası ve Devlet kanun ve nizamlarının icrayı ahkâmının temin vasıtası olan ve memleketin her tarafına dağılmış bulunan jandarma teşkilâtının en çok teftiş ve murakabeye tâbi bir teşekkül olması itibariyle müfettişlerin de vekâleti temsil edebilecek yüksek evsafı haiz, mesleklerinde bilgi ve tecrübe sahibi ve her makamla temas kudret ve kabiliyetinde olmaları icabeder. Bu sebeple esaslı tetkikat, tahkikat ve teftişler için sayısı ancak mahdud ve kifayeti yüksek müfettişler kullanılması şüphesiz faydalı olacaktır.

Evvelce, rütbeleri albay veya tuğgeneral olarak tesbit edilmiş jandarma müfettişleri de halen kıdem kazanmış ve bu rütbelere yükselmek durumunu iktisap etmişlerdir.

Bu sebeple kadrolarının tuğgeneral ilâ tümgeneral olarak tesbitine bu bakımdan lüzum hâsıl olmuştur.

Bu suretle hem jandarma teftiş işleri bilgili, tecrübeli ve yüksek rütbeli müfettişler ellerinde bulundurulacak ve hem de bugün kanun hükümleri dâhilinde iktidar ve ehliyeti tasdik edilmiş ve terfiye hak kazanmış generallerin lâyük oldukları mevkilere çıkarılması imkânı elde edilmiş bulunacaktır. Böylece istikbalde temayüz edecek subaylara, istikbal de gösterilmiş olacaktır. Bu esbaba binaen ilişik kanun lâyihası tanzim kılınmıştır.

T. B. M. M.
M. M. Encümeni
Esas No. 1/344
Karar No. 4

23 . XI . 1944

Yüksek Reisliğe

1706 sayılı Jandarma Kanununun 10'ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında Dahiliye Vekâletince hazırlanıp Başvekâletin 18.IX.1944 gün ve 6/2520 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise gelen ve Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Dahiliye ve Millî Müdafaa Vekâletlerinin mümessilleri hazır buldukları halde müzakere edildi.

Memleketimizde halen mevcut 7 jandarma müfettişlik mntakasında vazife gören müfettişlerin rütbeleri evvelce albay veya tuğgeneral olarak tesbit edilmiş olan bu makamlarda çalışan jandarma müfettişleri de halen kıdem kazanarak daha yüksek rütbelere ulaşmak durumuna gelmişlerdir.

Jandarma teftiş işlerinde tecrübe kazanmış bilgili kimselerden faydalanmak ve bugünkü tecrübeli ve ehliyetli müfettişlerden terfi hak kazanmış olanları lâyık oldukları rütbeye yükseltmek ve ileride temayüz edecek subaylara da terfi ve terakki sahasını sağlamak bakımından bu lâyiha Encümenimizce esas itibariyle muvafık görülmüştür.

Ancak bu müfettişliklerde bugünkü duruma göre albaylar da bulunmakta olduğundan bunları

bu makamlarda vekâlet mevkiine düşmekten kurtarmak ve ehil olanların fillen ifa ettikleri vazifeyi asıl olarak yapmağa devamlarını sağlamak için lâyihanın birinci maddesinde (Tuğgeneral) kelimesinden evvel bir de (Albay) kelimesi ilâve olunarak lâyiha ittifakla kabul olunmuştur.

Havalesi veğhile Dahiliye Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulmuştur.

M. M. En. Reisi	M. M.	Kâtip
Sinob	Ağrı	Konya
C. K. İncedayı	H. Tugaç	V. Bilgin
Çankırı	Çorum	Diyarbakır
Dr. A. Arkan	E. S.Akgöl	K. Sevüktekin
Erzurum	Erzurum	Gümüşane
A. Akyürek	Gl. Z. Soydemir	Ş. Erdoğan
Hatay	İstanbul	Kars
Gl. E. Durukan	Ş. A. Ögel	Gl. H. Durudoğan
Kayseri	Kırklareli	Mardin
N. Toker	Korgl. K. Doğan	Dr. A. Uras
Muğla		Siird
S. Güney		B. Turkey
Tekirdağ		Tokad
R. Apak		S. Çelikkol

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Esas No. 1/344

Karar No. 7

25 . XII . 1944

Yüksek Reisliğe

1706 sayılı Jandarma Kanununun onuncu maddesinin değiştirilmesi hakkında Dahiliye Vekâletince hazırlanıp Başvekâletin 18 . IX . 1944 tarih ve 6/2520 numaralı tezkeresiyle Yüksek Meclise gönderilen ve Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası ile Millî Müdafaa Encümeni mazbatası Dahiliye Vekâleti mümessili huzuriyle tetkik ve müzakere edildi.

Millî Müdafaa Encümeninin mazbatasında zikredildiği üzere, teftiş mmtakalarında müfettişlik vazifesini fiilen ifa eden albayların da vaziyetleri nazarı itibare alınarak lâyihanın birinci maddesinde yapılan tadil yerinde görülmüş ve kanun lâyihası Millî Müdafaa Encümeninin değiştirilmesi ve hile aynen kabul olunmuştur.

Lâyihanın müzakeresi sırasında zâbitanın tevhidî hususu temenniye şayan görülerek mazbataya bu hususun derci müttefikan kararlaştırılmıştır.

Umumî Heyete arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Da. En. Rs.	Reis V.	M. M.
Tekirdağ	Çoruh	Mardin
C. Uybadın	A. Tüzün	
Kâtip		
Giresun	Ankara	Balıkesir
N. Osten	F. Daldal	S. Uzun
Balıkesir	Bolu	Elâzığ
F. Tiritioğlu	H. Ş. Adal	S. Sağiroğlu
Elâzığ	Gümüşane	İzmir
İ. Yalçın	R. Güreli	H. Onaran
Kayseri	Konya	Seyhan
A. H. Kalaç	Ş. Ergun	C. Oral
Sivas	Tokad	Trabzon
E. Dizdar	A. G. Pekel	S. Abanozoğlu
Yozgad		Zonguldak
S. Korkmaz		R. Vardar

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1706 sayılı Jandarma Kanununun 10 ncu maddesini değiştiren kanun lâyihası

MADDE 1. — 1706 sayılı Jandarma Kanununun 10 ncu maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Jandarma teftiş mntakaları Dahiliye Vekâletince tesbit olunur ve bu mntakalara Tuğgeneral veya Tümgeneral rütbelerinde müfettişler tâyin edilir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini yürütmeğe İera Vekilleri Heyeti memurdur.

2 . IX . 1944

Bş. V. ve Ha. V. V. Ad. V.

Ş. Saracoğlu R. Türel

M. M. V. Da. V. Ha. V.

A. R. Artunkal Hilmi Uran

Ma V. Mf. V. Na. V.

F. Ağralı Yücel Sırrı Day

İk. V. S. İ. M. V. G. İ. V.

Fuad Sirmen Dr. H. Alataş Suad H. Ürgüblü

Zr. V. Mü. V. Ti. V.

Ş. R. Hatiboğlu A. F. Cebesoy C. S. Siren

MİLLİ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

1706 sayılı Jandarma Kanununun 10 ncu maddesini değiştiren kanun lâyihası

MADDE 1. — 1706 sayılı Jandarma Kanununun 10 ncu maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Jandarma teftiş mntakaları Dahiliye Vekâletince tesbit olunur ve bu mntakalara albay, tuğgeneral veya tümgeneral rütbelerinde müfettişler tâyin edilir.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.